

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

1129. MEDDELELSE

76. ÅRGANG 4. APRIL 1974

Udgivet af
Statens
Planteavlsvudvalg

Statens Forsøgsstation, Blangstedgaard, 5000 Odense

Sorter af sødkirsebær II

J. Vittrup Christensen

Indledning

På Blangstedgaard er et stort antal sorter af sødkirsebær under observation. Sorternes dyrkningsværdi søges bestemt ved følgende procedure: Sorterne hjemtages så vidt muligt fra tiltrækkeren, opformeres på grundstammen F 12/1 og der udplantes et lille antal træer til bestemmelse af sortens modningstid, frugternes størrelse, revnetilbøjelighed og fasthed. Sorter af høj kvalitet opformeres yderligere og indgår i ordinære udbytteforsøg og plantes hos interesserede avlere. Samtidig påbegyndes virustestning.

Efter sæsonen 1973 har 41 sorter gennemgået den første del af proceduren og resultaterne er sammendraget i denne meddelelse.

Forsøgets udførelse

Kvalitetsbestemmelserne er udført i 3 år. I hovedtabellen side 2 er gennemsnittet af de vigtigste resultater opført.

Høstdato. Frugterne blev høstet ad 3 gange omkring optimal modningstid og den gennemsnitlige dato er opført i tabellen. Modningsdatoen er stærkt påvirket af temperaturen i forsommeren og varierer derfor en del fra år til år, men Sortsrækkefølgen er meget konstant. En meget stor del af sorterne modnede i sidste halvdel af juli måned.

Frugtens farve. Der er ikke givet nogen nuanceret bedømmelse af frugtens farve. Sorterne er alene adskilt i de to hovedgrupper:

1. mørke sorter, der ved fuld modenhed er mørkerøde og har farvet saft.
2. lyse sorter, der er gule med en mere eller mindre udbredt kind og har ufarvet saft.

Revneindeks, er et udtryk for frugtens revnetilbøjelighed under regnbyger. Et revneindeks på 100 angiver, at alle frugter revnede efter 2 timers nedlægning i destilleret vand, og indekset er 0, hvis ingen var revnede efter 6 timers forløb.

Frugtstørrelse er i tabellen angivet som g pr. frugt. I sortimentet var der mange storfrugtede sorter og gennemsnit af de 41 sorter var 6,6 g.

Fastheden er kun bestemt i 2 år. Ved hver prøveudtagning er givet en karakter fra 1-10, hvor 1 er meget blød og 10 er meget fast. Fastheden er af betydning for handelsværdien, idet faste frugter foretrækkes i salgsledet.

Frugtbarhed. Disse foreløbige undersøgelser har som formål at bestemme sortens kvalitative egenskaber. Alligevel er træernes frugtbarhed skønsmæssigt vurderet. I tabellen er kun ved + og ÷ angivet hvilke sorter, der har været særligt frugtbare eller ufrugtbare i de tre bærear.

Kvalitetstal. På grundlag af de enkelte kvalitative egenskaber er det vanskeligt at få et overblik over en sorts samlede kvalitet. For at lette over-

Høstdato og kvalitative egenskaber

Sort	Høstdato	Frugtens farve	Revne- indeks	g pr. frugt	Fasthed	Kvalitets- tal	Udbytte
Sekunda.....	29/7	mørk	80	4,8	4	35	
Asdonkse.....	4/7	mørk	32	4,7	3	100	
Early Rivers.....	5/7	mørk	30	5,1	3	109	
Bladorozowa.....	6/7	lys	28	4,8	3	108	
Jaboulay.....	7/7	mørk	75	5,4	3	49	
Zweitfrühe.....	11/7	mørk	66	5,9	6	78	÷
Frogmore.....	12/7	lys	46	4,6	6	84	÷
Vista.....	14/7	mørk	81	7,6	9	100	
Mona.....	14/7	mørk	63	6,9	7	105	
Moserkirsche.....	14/7	mørk	84	6,4	8	75	
Corum.....	15/7	lys	32	6,1	9	139	
Larian.....	15/7	mørk	46	7,9	8	150	÷
Bada.....	16/7	lys	24	7,1	9	171	
Inspekteur Löhnis..	16/7	mørk	39	5,0	6	102	
Merton Crane.....	16/7	mørk	70	7,3	8	103	
Pater van Mansfelt .	17/7	mørk	39	5,3	6	100	
Venus.....	19/7	mørk	83	6,8	9	84	+
Basler Adler.....	21/7	mørk	75	6,8	8	87	÷
Knuthenborg.....	21/7	mørk	19	7,4	6	177	
Ebony.....	24/7	mørk	80	7,6	10	100	÷
Gubener Schwarze..	24/7	mørk	58	5,8	7	91	
Schumacher.....	25/7	mørk	53	5,6	4	88	
Büttners Rote.....	26/7	lys	47	6,5	9	125	+
Rainer.....	26/7	lys	78	7,9	9	106	
Spalding.....	26/7	mørk	75	8,4	9	117	÷
Ulster.....	26/7	mørk	27	6,7	10	159	
Schmidt.....	27/7	mørk	12	6,3	8	171	
Querfurter Königsk.	27/7	lys	84	6,9	10	89	
Macmar.....	28/7	lys	70	7,5	10	111	
Oksehjerte.....	28/7	mørk	70	9,7	7	147	
Jubilee.....	28/7	mørk	70	8,1			
Franz Meyling.....	29/7	mørk	43	4,6	9	93	
Walpurgis.....	29/7	mørk	79	6,4	7	93	
Black Republican...	30/7	mørk	75	4,5	9	46	
Windsor.....	31/7	mørk	84	7,0	9	88	
Dönnisens Gule....	1/8	lys	70	6,3	9	86	
Merton Marvel.....	1/8	mørk	34	6,6	8	139	
Noble.....	1/8	mørk	75	6,4	10	83	
Lambert.....	2/8	mørk	78	8,7	9	119	
Vic.....	2/8	mørk	48	7,0	8	130	
Rainbow Stripe.....	3/8	lys	90	7,9	7,5	100	
Gennemsnit.....			56	6,6	7	100	

sigten er beregnet et kvalitetstal, hvor der er benyttet følgende vægtfaktorer:

	faktor
g pr. frugt	5
revneindex	5
fasthed	1

Inden beregning af kvalitetstallet, hvor 100 = gennemsnit af alle sorter, er de benyttede egenskaber omregnet til en skala fra 1-10.

Sortsbeskrivelse

I det følgende gives en kort vurdering af de vigtigste sorters dyrkningsværdi. Hvor bestøvergruppen, som sorten tilhører er kendt, er den tilføjet. (Sorter i samme gruppe kan ikke befrugte hinanden). Sorterne er omtalt i modningsrækkefølge.

Early Rivers har et lavt revneindeks og en antagelig frugtstørrelse for sæsonen. Ingen hidtil prøvede, tidlige sorter har været bedre. Bestøvergruppe: I.

Vista er meget storfrugtet, men en meget stor revnetilbøjelighed reducerer dens dyrkningsværdi. Bestøvergruppe: 0.

Corum. Frugterne er meget faste og har ringe revnetilbøjelighed, kvaliteten er meget høj, men dog lavere end 'Bada', der modner på samme tid

Larian havde i forhold til dens sæson meget store faste frugter, der er relativt revnefaste. Dyrkningsværdien er alligevel usikker, da frugtbarheden er ringe.

Bada er den af de lyse sorter, der har det højeste kvalitetstal. Frugterne er fastere, lidt mindre og mere revneresistente end 'Merton Glory', der modner samtidig. Den fortjener prøveplætning.

Knuthenborg har det højeste kvalitetstal af alle prøvede sorter. Den har et ekstremt lavt revneindeks og frugterne er store. Den fortjener prøveplætning. So rtens oprindelse er ukendt formeringsmaterialet er modtaget fra Knuthenborg.

Büttners Rote har et højt kvalitetstal. Frugterne er faste og mere revneresistente end 'Victor', der modner 5 dage tidligere. Da træet tillige er meget frugtbart fortjener den prøveplætning i mindre omfang. Bestøvergruppe: III eller VIII.

Ulster modner samtidig med 'Sam' og er en alvorlig konkurrent til denne, da frugterne har været faste og ret revnefaste. Fortjener prøveplætning i mindre omfang.

Schmidt modner samtidig med 'Van' og har i modsætning til denne et ekstremt lavt revneindeks. Selv om frugterne var en del mindre fortjener den dog prøveplætning: Bestøvergruppe: VIII.

Ochsenherz havde større frugter end alle sorter, der hidtil er prøvet. Trods en stor revnetilbøjelighed fortjener den fortsat afprøvning. Bestøvergruppe: III.

Merton Marvel. Den ringe revnetilbøjelighed og det sene modningstidspunkt, hvor der kun er få gode sorter, giver grundlag for fortsat interesse. Bestøvergruppe: III.

Vic er ligeledes en meget sen sort af høj kvalitet. Fortsatte prøvedyrkninger må afgøre hvilke af de to sidstnævnte sorter, der bør foretrakkes. Bestøvergruppe: XIII.

Konklusion

Denne foreløbige vurdering af 41 sorters kvalitative egenskaber giver ikke tilstrækkeligt grundlag for at kassere nogle af de nuværende erhvervsorter til fordel for nye sorter. Men flere af de ikke tidligere prøvede sorter har været så lovende, at de bør prøveplættes i mindre omfang.

Af lyse sorter har navnlig den middeltidlige 'Bada' og den sene 'Büttners Rote' haft gode kvaliteter. Mest lovende blandt de mørke sorter var de sene sorter: 'Knuthenborg', 'Ulster', 'Schmidt' og 'Ochsenherz'. Desuden fortjener de meget sene sorter 'Merton Marvel' og 'Vic' fortsat afprøvning.

Flere andre må fortsat afprøves for en endelig klarlæggelse af deres dyrkningsværdi, men hovedparten af sorterne må anses for overflødige i de danske sortiment.

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Planteavl kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2002299, tlf. (01) 855057. Abonnementsprisen er for 1974 15,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

NIELSEN & LYDICHE (M. SIMMELKJÆR)
KØBENHAVN

Trykt i 7.500 eksemplarer.